

Prædiken,

holden

til Højmesse i Korskirken

Anden Sondag efter Paaske.

II F

C: Bran.

Bergen, 1810.

Trykt hos N: Dahls Bøst.

95d066451

Min Moder

Bispinde Ingebor Brun,

hvis Trost i Religions Sag

sejrer endog under Smerternes haardeste

Prøve,

tillegnes denne Tale

med sønlig Taknemmelighed.

Guddommelige Forløser! dig hylde, dig tilbe-
 de alle Guds Forløste. Saa snart vi kunne
 skjønne det Gode, gjordes vi opmærksomme paa
 dig og din Daad. Til dig forbandt vi os
 først, førend vi indgik nogen anden Forbindelse. Ol-
 fulde vi da nogensinde glemme dig, du vor ælste
 og bedste Ven? Nej! vi ville være og blive
 dig tro indtil Døden. Forsmaa ej denne Bes-
 lutning idag som et ufuldkomment, men oprigtigt
 Takoffer, vi opsende for din Trone! Giv os Naar-
 de til at elske og ære dig saa længe vi drage vor
 Aande! Bevar os fra enhver Utroskab, der
 nedsetter vort Værd som Mennesker og Christne;
 men bevar os isærdeleshed for den værste af alt:
 Utroskab mod dig! Lad os tage det Vidnesbyrd
 med os i Graven, at uagtet alle de Forandringer
 af Sorg og Glæde, som mødte os, saa
 vare og bleve vi dog dig troe, uforanderlige
 i dit Navns Betsjendelse; saa tvivlede vi aldrig om
 denne Troskabs Ven: "Hvo, som bekjender mig
 for Menneskene, ham vil jeg bekjende for min
 himmelske Fader." Amen.

”Jeg mistede ingen af dem, som du har givet mig.” Disse Jesu Ord i hans høfstedpræstelige Bøn, anvendte Johannes paa sit rette Sted, da han berettede den Besynderlighed: at ingen af Jesu Disciple bleve grebne tilligemed ham; men at tværtimod disse Jesu Ord bleve fulgte: ”Derksom I lede efter mig, da lader disse gaae!” Joh. Ev. 18de C. 8, 9de V. Det guddommelige Bøesyn vaagede her paa en besynderlig Maade over Jesu Disciple. Det vilde ellers være ubegribeligt hvorfor den talrige Vagt lod 11. Mennesker gaae frie, hvilke ikke allene hørte med til den Fangnes Parti; men hvoraf den Eine endog voldelig havde oversaldet dem. Vel var den bevæbnede Skare kun udsendt for at fange Jesum; men hvo griber Anføreren for en Bande, og ikke ogsaa da, om mueligt, alle hans Tilhængere? Det var vor Jesus her ikke saa meget om at

gjøre, at frelse sine Disciple fra Døden, som at redde dem fra den Fristelse: at blive ham og hans Lære utro, forlægge ham og hans Lære; at bevare dem til deres store Bestemmelse: at fortsætte det Værk, han havde begyndt. Han vilde ingen af dem miste i moralsk Forstand. Ved at døe vare de vel tabte for Tiden; men ved at falde fra ham og hans Belysning tabte for Evigheden. "Jeg mistede ingen af dem, som du har givet mig" Saa kunde den lykkelige Fader paa Jorden sige, om endog saa ikke alle af hans Børn overlevede ham. Jeg mistede ingen af dem. Ingen har forsætelig bedrøvet mig. Alle ere de blevene Gud og Dyden troe. Intet Offer saae jeg blandt dem for Synd og Last. Ingen af dem har brudt den Pagt, de indgik med Gud og den ham udsendte Jesum Christum. Og gjennemtrængt af denne Bevistheds glade Følelse, hvor kunde han ikke rolig soobe om sit Hoved og lyse denne patriarkalske Betsignelse over de Ijjenlevende: "See jeg døer; men Herren skal være med eder." Mine Tilhørere! vi ere alle Jesu Disciple, alle givne ham af Gud. Maatte Forsynet vaage over os og over vore Børn, som over hine II, at vi til vor Dø

kunne være og blive hans Eiendom; at
 han ogsaa kunde sige om om: "Jeg mi-
 stede ingen af dem, som du har givet
 mig" Maatte han aldrig skamme sig ved
 nogen af os! Maatte ingen af os være
 tabte for ham! Lønge nok maatte vi være
 tabte for de glimrende Kredse, de saa
 kaldte store Selskaber, naar vi vare fundne
 for ham, Troskab mod Jesum. — Ja!
 det var vel ingen Lovtale, som skinnede
 i en forfængelig Verdens Dje; men, o!
 at den stod som velfortjent Indskrift paa vor
 Gravhøj! O! at det var det sidste Vidnes-
 byrd, Verden hentede fra vort Dødsleje!
 Det skulde være vor sande Stolthed.
 Troskab mod Troskab gaaer jo op. Vor
 Christus i Texten har ingen af os
 at miste. Som han kjender sine Til-
 hængere, saa vil han ogsaa gjerne være
 kjendt af dem. Ja! for om mueligt, som
 den gode Hyrde, at beholde dem alle, vil
 han redde dem med sit eget Livs Opoffelse.
 Min Tales Indhold skal være:

Den Troskab, vi ere Jesum skyldige.

Naar jeg har forudskillet Begrebet
 af at være En troe, ville vi see 1) Be-
 væggrundene til denne Troskab, og 2)
 den lettere eller haardere Prøve, hvor-
 paa den kunde sættes. At være en

Smaa tidlig opmærksomme paa vore egne
 Gemytsvenner, og vi skulle døele vel
 at lære dem at kjende Ham, som har frelst
 baade dem og deres Forældre, ja den
 gandske Verden. Hvilken Modsigelse! Tro-
 skab i Mennekesag, Troshed i Guds
 Sag! Jeg glemmer aldrig, sigte vi
 med Varme, det Træl af min Ven, hvor
 det var Hjært, uegennyttigt. Ham har jeg
 at takke for min Lykke; havde han ikke været,
 saa havde det været ude med mig. Kunde jeg
 leve den Dag jeg kunde lægge ham min Er-
 kjendtlighed for Dagen. Skjønne Taknemme-
 ligheds Sprog! Men hvi tale vi da ikke det
 samme i Saligheds Sag? Jeg glemmer
 aldrig, burde vi sigte, min Frelser's, min
 Befriers grædselose Kjærlighed. Saa
 længe mit Hjerte slaaer, skal det slaae varmt
 for Ham, som for min Fred leed og døde.
 Hvad havde jeg været uden Ham? Fattig i
 Rigdom, vankundig i Visdom, død medens
 jeg levede. Nyder jeg nogen Glæde ublan-
 det, besidder jeg nogen Sjels Styrke i Kors og
 Modgang, smiler jeg med Seløbevisshed til
 Død og Grav, Jesum har jeg at takke for Alt.
 "Hver elsker hvad hans Sind staaer til, Jeg
 elskun Jesum elsker vil". Med hvem ind-
 gif vi en tidligere og helligere For-
 delse end med Jesum? Jeg har

kjendte ham, siige vi i det daglige Liv, si-
 den jeg var Barn; vi have dyrket Ven-
 skab sammen fra vore Børneaar. Men
 beregne vi da vort Venkskab med Jesus fra Al-
 derdommen? O! hvor gamle vare vi
 vel, da vort spæde Hoved overstes med
 Bånd; da Børnevenden hilsende os: "lader
 smaa Børn komme til mig, Guds Rige hører
 saadanne til"? Da christelige Forældre ville
 lære os at kjende vor største Velgjører, naar
 de spurgte: "Hvem har igjensløst dig? Da vi
 opgave selv dette som Hensigten og Virkningen
 af hans Igjensløsning: "At vi skulle være hans
 egne som en synderlig Ting, og tjene ham i
 Hellighed og Retfærdighed alle vore Levedage?
 O! hans Venkskab var os saa betydeligt,
 at da vi endnu ikke kunde paastjeene det,
 maatte andre paa vore Begne forsikre
 os det. Allerede i Buggen ønskede vi vore
 Børn Afgang dertil. Vi vilde berede dem
 i Himlen en Fader og Ven, om de skulde sav-
 ne den paa Jorden. Og saasnart vi lærte at
 skjeene, hvem lærte vi, næst vore Forældre,
 før at elske end Jesus? Med vor Forstand udvik-
 lede sig hans Velgjeeringer; med vore Frem-
 skridt i Alder kom han vore Hjertter nærmere; og
 selv gik vi ham, i modnere Aar, frivil-
 lig og med Overlag imøde. Bilagde
 selv fast og moden Haand paa det

Baand, andre paa vore Bøgne havde knyttet.
 Overbeviste om hvem Han var, og alt hvad
 Han havde gjort for os, fremtraadde vi selv i
 Guds Huus, ubbade os Hans Vensteb, for-
 sikrede Ham igjen om vort. Og da vi besva-
 rede det Spørgsmaal med ja: "Om du af gands-
 ke Hjerte vil troe paa Guds Søn"? da slog
 Dagens Time; da knyttedes Baandet det uop-
 løselige; da tilsvore vi Ham for Guds alvi-
 dende Afsyn evig Huldskab og Trost. Hvil-
 ken Bevæggrund til Bestandighed! Vi vilde
 være Mand af vore Ord, naar vi havde
 Erfølelse; men frygtede vi Gud,
 saa maatte vi da ogsaa ville være det af vor Sed-
 Edsvoren Mand, sige vi; men eedsvoren
 Christen, betyder dette mindre? Hvem
 kan c) sikkrere belønne vor Trost
 end Jesus? Vi kunde være Konge og
 Fædreland troe og endnu vorde ubelønnede.
 Fyrsten er Menneske og kan med sin
 bedste Villie blive bragt bag Lyset. Selv kan
 han ikke være allevegne, ikke altid see den Glid
 og Trost, som udmærker os. Trost i
 Egteskab lønner sig selv; men ikke desmindre
 satte Nutiden langt fra ikke den Pris
 paa den som Oldtiden, da det synes at være
 kommen af Mode: at holde Egteskabet hæder-
 derligt og en ubesmittet Seng." Den stand-
 hastigste og mest troe Ven kan vorde upaa?

fljønned, miskjendt, og til Tak for velgjort saares istedet for at glædes. Nej! vær troe mod Jesum, saa veed du hvad du gjør, saa har du Ret for det, saa bygger du paa en klippefast Grundvold. Hans alvidende Gje kan ikke tage fejl af sin oprigtige og troe Tilbeder. Du bliver ikke for Ham anderledes end du er. Og Han har høormed at lønne dig i Tid og Ewigbed. Det har endnu ingen angret at være Ham troe. Du maa nu have saa mange Anvisninger til Ehsalighed som du vil, dette bliver dog den ubedragelige: "Tro paa den Herre Jesum og du skal blive salig" Kunde de tale til os fra Aandernes Verden, de, som ere hensovede i Troskab til ham og nu møttes i Hans Ansattes salige Beskuelse, de skuldetilraabe os: "Vær tro indtil Enden og du skal faae Livsens Krone! Men det var ingen Konst at være troe, naar vi havde ingen Fristelse til at være utroe. Vor Troskab kunde sættes paa Prøve, og 2 lettere eller haardere er denne Prøve. Vor Troskab mod Jesum kunde sættes paa Prøve, naar der var noget at vinde ved ikke at være Ham troe; men da maatte vi altid spørge os selv: Hvorved vi vandt mest og tabte mindst? Vor Troskab mod Jesum kunde sættes paa Prøve, naar vore Fristelser til Synd,

vore Næringsforger og Legemsfmerer
ter bleve saa store, at vi valde i Beslutning,
i Tro, i Haab. Den blev altsaa lettere eller
haardere denne Prøve. Saare let var
den Prøve, hvorpaa vor Trofskab mod
Jesum satte's, naar Modroenen, Nuti-
dens Aand, blandede os. Hvor foragtelige
vare vi ikke, om den sejrede over os. Kan Jesu
Ven ikke være den glimrende Verdens
bliver det gammeldags at bekiende hans
Navn; hører slet ikke dette Navn til de fornem-
me Cirkler; har en Tale, som handler om
Ham, nævner ham ofte, slet ingen Næheds-
ynde; kaldtes en Christen, som aldrig
hørte ham for ofte nævnet, et Hverdags-
menneske; kom vi i Forbindelse med Men-
nesker, som stammede sig baade ved Ham og os:
velan! højt er Herrebud; men højere er Guds
Bud. "Man bør adlyde Gud mere end Men-
nesker". "Hvo som elsker Fader eller Moder
mere end mig, han er mig ikke værd. O!
saare let var denne Prøve. Strandede vor
Gud paa disse smaa Klipper, saa var der heller
ingen mandig Fasthed og Bestemthed i vor
Gang, saa maatte vi blive undselige for os
sels; thi vi vare Qvinder og ikke Mænd.
Nej, der gaves, desværre! haardere
Prøver, hvorpaa vor Trofskab mod
Jesum kunde sættes. Vi ere Menne-

fter, og kunne fesse, snuble, falde. Enhver
 Fristelse til Synd er en Fiende af
 vor Trostid mod Jesum. Den vil for-
 føre os med sin falske Bevæggrund til at
 være Ham utro, lokke os ud paa Jordærvælsens
 dybe Afgrund; og her gjælder det: "Min
 Søn! naar Syndere lokke dig, saa gaa
 ikke! O! sig til dig selv hver Gang saadan
 Fristelse opstiger i din Barm: du staaer i Fare
 for at blive Jesum utro; der lurer en Fiende
 paa Oplosningen af den faste Knude. Et
 Øjeblikk Ruus vindes; men hvad tabes? Jesu
 Vensteb og Naade, din Samvittigheds Ro-
 lighed; og derte Klenodie tabt, hvad har du
 da? Jesus smiler ikke til dig som før; Han
 vender sig Øje fra dig. "Jeg kjender mine
 Tilhængere", sagde Han i Terten; men ved
 dig vil Han ikke mere kjendes. O! hør Ham,
 naar Han under Proven tilraaber dig: "Hvo
 som holder mine Befalinger, han er den, som
 mig elsker. Og blev du end mod din Villie
 forvildet paa Livets Vej; overraskede der dig
 et Lastens Rovdyr, den gode Hyrde veed
 at opsoge dig, naar du undselig og med Angers-
 taare kommer Ham igjen imøde. Var du tro,
 saa fortrod du din Omvei og kom tilbage, og
 Han indfattede dig atter i sine omme Arme.
 Haard var vor Trostids Prøve,
 naar vi i Næringsforgeres og Smees

ters Størm stode færdige at lide Stibbrud
 paa Tro, paa Haab, paa Alt; naar det syntes
 som om Jesus havde forladt os og vi maatte
 raabe: hvor længe! hvor længe! eller: frels os,
 Herre! thi vi forgaae! Det syntes ikke at
 bestaae med vor bedste Vens Kjærlighed at
 være saa længe borte, overlade os gandske til
 os selv. Nej! Han var ikke borte, overlod
 os ikke til os selv, det syntes kun saa, da
 vilde han kun sætte vor Trosskab paa Prøve.
 "Hvo, som vil være min Discipel, sagde Han
 da, han tage mit Kors paa sig og følge mig
 efter". O! vilde vi lære Trosskab mod Je-
 sum, da lader os gaae i Skole hos Paulus:
 "Hvad kan skille os fra Christi Kjærlighed,
 sagde han, Trængsel, eller Angest, Forfølgelse;
 Hunger, Nøgenhed, Livs Fare? I
 alt dette overvinde vi langt formedelst Ham,
 som os elskte. Thi jeg er vis paa, at hverken
 Død, eller Liv, eller Engle, eller Tyrker,
 eller Mægtige, eller de nærværende eller til-
 kommende Trængsler, eller Højsbed, eller Lav-
 hed, eller nogen anden Ting skal kunne skille
 os fra Guds og Christi Kjærlighed." O! ja
 det var i Særdeleshed i Modgangs mørke
 Natte, paa det pinefulde Sygelsie,
 Trosskab mod Jesum vorede som i sit Drivhuus.
 Den taaler ikke denne kjalne Plante Modgangs

alt for stærkt brændende Soels: den hænger
 saa hastigt paa Hovedet og visner saa brat,
 hvor Rigdom og Ære kaster sine Straaler paa
 den. Men kom og see den paa den
 haardeste Prøve, naar vi skulde døe.
 Ja! da afgjøres det nok bedst, om vi ere blande
 deres Tal, hvorom Jesus skulde sige: Jeg
 mistede ingen af dem, som du har givet
 mig" Vi maatte nu synes saa troe mob Je-
 sum som vi ville i Sundheds og Velstands
 Dage; men svigtede vi da, hvad var da vor
 Troskab? Kun Bløndeværk, kun Selvbedrag.
 Vil du vide, min Ven! om din Medchristen
 havde været Jesum troe, saa døm ikke blot af
 hans Andagt i Guds Huus, hans flittige
 Besøg der; men har han sin Selvbevist-
 hed, sin Fornuftsbrug; er han smertefri,
 naar han skal døe, saa døm fra hans Forhold
 paa Dødslejet. Det er en en virkelig Er-
 farings sandhed: Man hyller ikke i Dø-
 den. O! seer du ham da holde sig saa fast
 til Jesum, hvorledes han i Troen paa Ham
 glemmer Jorden for Himmelen, paa Grund
 af hans Fortjeneste holder sig førstelig i Bøn til
 Gud; ikke slipper Ham forend Han velsigner
 ham. Ja! saa kan du være vis paa, at han
 var en af dem, Jesus ikke har mistet; saa gi-
 ver Himlen Gjenlyd af dette Jesu Vidnesbyrd:
 Min Ven var mig troe! Mine Tilhøvere!

Her er en liden Skare idag i dette Guds Huus, som første Gang skulde gaae op som Gæster ved Herrens Bord, til dem henvender jeg mig først med Anvendelsen af min Tale. Elskelige Unge! Intet skulde* jeg kunde lægge til alt det Guds Raad til Salighed, som nu er foreslagt eder; og med Hensyn hertil skulde vist enhver Formaning fra min Side være overflødig; men kunde jeg saavist lægge ny Tønder til den skønne Jld, som er antændt i eders Barn, saavist som det var min Embedspligt. Hvo tvivler om, at I alle idag 3 Dage efter det givne Trofskabslofte jo høre med til de elskelige Disciples Tal, hvorom Jesus skulde sige: "Jeg mistede ingen af dem som du har givet mig". Men Maaneder og Aar henile som en Strom. Det vil ikke være længe førend nye Forbindelser, Ven-skaber, ukjendte Fristelser ville sætte eders Trofskab paa Prove. Glemmer da aldrig denne eders første Kjærlighed! Trofskab mod Jesum være den Beslutning I tage med eder idag fra Herrens Altar! O! naar I spise første Gang af Fredens Brød og drikke første Gang af Fredens Bøger, saa tænker i eders Hjerter: saavist som jeg nu an-

*) Sognepræsten Hr. Hørr Stuvitz havde confermeret disse Unge.

næmmer dette, saadist skal jeg evig være
 Jesum troe. Endnu høre I ham til, lad
 intet kunde vriste ham ud af eders Arme!
 Lad eders Troskab mod ham gjøre det til eders
 Forældres og Lærers lykkelige Lod, efter
 en lang Vælle af Aar, naar de ses tilbage til
 eders Dag, at kunne sige om eder alle: "Jeg
 mistede ingen af dem, som du har givet
 mig". Unge og Gamle! lader os holde
 fast ved Beljendelsen." "Vi have et saare
 fast prophetisk Ord, og vi gjøre vel om vi give
 og derpaa." Lad Jesus blive os alle Ting i
 alle. "Af hans Gjylde have vi alle taget Naade
 for Naade". Lader os sætte vor Trøe og
 Glæde i at være ham troe! Han har des
 første Krav paa vor Taknemmelighed; Han
 blev vor første og største Beljører; Han
 kan sikkest og bedste i Tid og Eghed be-
 sonne vor Troskab. O! lad da ingen Livets
 Fristelse, ingen Jordens Sorg og Møje,
 ja ikke selve Døden kunne os at fornægte
 ham, saa skulde denne Fortjættelse seent
 eller tidlig gaae i Dødsbølge over os: "De
 skulle ej fortabes, ingen skal rive dem af
 min Haand". Amen.